

BULLETIN

Glasilo Mjesnog odbora Luka

Broj 17

prosinac 2021.

MJESNI ODBOR LUKA

Verdieva 11, Rijeka

Tel: 209 915, Fax: 209 480

E-mail: mo.luka@rijeka.hr

Web: [www.rijeka.hr/MO Luka](http://www.rijeka.hr/MO_Luka)

Vijeće Mjesnog odbora Luka: Stefan Mataja Mafrici (predsjednik), Mladen Pantar (zamjenik), Daina Glavočić (članica), Daniela Maras Vukušić (članica) i Joško Vitezica (član)

S lijeva na desno: Mladen Pantar, Daina Glavočić, Stefan Mataja Mafrici, Daniela Maras Vukušić i Joško Vitezica

Tajnica: Miomira Milovanović

BULLETIN – Glasilo Mjesnog odbora Luka

Broj 17, prosinac 2021.

Izdavač: Vijeće Mjesnog odbora Luka

Uredništvo: Vijeće Mjesnog odbora Luka

Fotografije: Arhiva mjesnog odbora, Daina Glavočić

Sadržaj:

UVODNA RIJEČ	4
PROGRAMI VMO LUKA U 2021. GODINI	5
11. KUP MO LUKA	6
DOČEK DJEDA BOŽIĆNJAKA	9
PRIORITETI	10
POVIJESNA CRTICA IZ KVARTA	11
• NAŠI ISTAKNUTI SUSJEDI	
ZA KRAJ	20

UVODNA RIJEČ

Vijeće Mjesnog odbora Luka u ovome sazivu konstituiralo se 20. prosinca 2018. godine. Za predsjednika je izabran Stefan Mataja Mafrici, a za zamjenika predsjednika Mladen Pantar. Preostali članovi u ovome mandatu su: Daina Glavočić, Daniela Maras Vukušić i Joško Vitezica.

„Koliko god vijećnici bili različitih što društvenih, što političkih pozadina, od prvoga dana se krenulo sa premisom: „Svi smo stanovnici istoga područja Grada Rijeke te nas vode isti interesi ka ispunjenju zacrtanih ciljeva, odnosno ka poboljšanju uvjeta svakodnevnog života svih stanovnika područja MO Luka.“ Mandat će nam biti obilježen sa dvije riječi na koje se pozivamo od prvoga dana u svakodnevnoj komunikaciji sa građanima, gradskim i državnim službama te gospodarskim subjektima, a te riječi su: RED i PRAVEDNOST.“

U ime Vijeća Mjesnog odbora Luka
Stefan Mataja Mafrici

PROGRAMI VMO LUKA U 2021. GODINI

Planirani programi Vijeća mjesnog odbora Luka za 2021. godinu bili su Likovni susreti u Jedrarskoj ulici, Provjera tlaka i šećera, Natjecanje u udičarenju (Kup MO Luka), Darivanje djece predškolskog uzrasta povodom Božićnih blagdana te izrada i tiskanje Bulletina.

Zbog objektivnih pandemijskih razloga te preporuka Gradskog, Županijskog i Nacionalnog stožera civilne zaštite dio programa nije se mogao obistiniti. Naime, iz plana za 2021. godinu moralo se odustati od Likovnih susreta u Jedrarskoj jer uključuju osnovnoškolske te srednjoškolske uzraste te od mjerenja tlaka i šećera jer je zainteresirana populacija najčešće umirovljenička. S obzirom da se, u period predviđenog odvijanja spomenutih manifestacija, nije moglo sprovesti organizaciju u skladu s epidemiološkim mjerama, VMO Luka je po prijedlogu predsjednika odustalo od tih programa u nadi da će se situacija oko pandemije primiriti 2022. godine te će se i dalje moći uživati u prekrasnim umjetničkim radovima naši nadarenih mladih sugrađana kao i voditi brigu oko preventivnih radnji za poboljšanje zdravlja naših najstarijih.

Likovni susreti

Mjerenje tlaka i šećera

11. KUP MO LUKA

Jedan od programa, za koji s radošću možemo reći da je uspješno proveden, je natjecanje u udičarenju odnosno 11. Kup MO Luka.

Nakon što smo 2020. godine morali odustati od gotovo svih radnji vezanih za naše programe, 2021. uspješno smo priveli kraju ovo zbivanje, ali u nešto kasnijem datumu.

26. rujna, tradiciionalno smo se priključili Festivalu Fiumare u suradnji sa našim susjedima iz ŠRD Luben te priredili događaj za pamćenje svima koji vole more, ribu i malo sportskog duha.

MO Luka je svih prethodnih godina u sklopu programa Dani MO organizirao programe: Likovni susreti u Jedrarskoj i Natjecanje u udičarenju.

Zbog situacije uzrokovane pandemijom i zbog nedostatka vremena, dogovoreno je da se ove godine provede samo program udičarenje. Tako je Vijeće u nedjelju, 26. rujna 2021. godine organiziralo Udičarenje koje se odvijalo na otvorenim prostorima mjesnog odbora, te u prostorijama ŠRD Luben.

Program je namijenjen i djeci i odraslima.

Kako ova manifestacija sama po sebi predstavlja njegu maritimne baštine, organizaciji su se osim Vijeća MO Luka i ŠRD Luben, pridružili i članovi organizacijskog tima FIUMARE.

U ranim jutarnjim satima 50-ak sudionika isplovilo je u 10 barki prema vanjskoj strani Molo Longa. Riba se lovila do 11:30 sati nakon čega je slijedilo vaganje ulova na Gatu Karoline Riječke. Moderatoru ovog iznimno važnog dijela manifestacije bili su Nedo Pinezić i Jakov Karmelić (FIUMARE). Profesionalno i nepristrano vaganje obavio je Mihajlo Skandović član ŠRD Luben-a, a poduku o vrstama ulovljene ribe i načinu njihove pripreme obavio je Marcelo Kovačić, kustos za kralješnjake Prirodoslovnog muzeja Rijeka.

Najuspješniji su nagrađeni u tri kategorije:

Seniorke

Mjesto - Nevenka Pribanić sa 1.607 grama ribe

mjesto - Dragica Fadljević sa 1.288 grama ribe

mjesto - Davorka Milanović sa 686 grama ribe

Seniori

mjesto - Mihajlo Skandović sa 3.685 grama ribe

mjesto - Vlatko Hrženjak 3.670 grama ribe

mjesto - Enes Elkasović sa 2.950 grama ribe

Juniori

mjesto - Andrej Čudina sa 2.951 grama ribe

mjesto - Karlo Obren sa 1.645 grama ribe

mjesto - Luka Prpić sa 1.367 grama ribe

Plaketa za najveću ulovljenu ribu od 1.832 grama ove je godine pripala Dušanu Nikoliću.

Pobjednik KUP-a je Mihajlo Skandović čije će se ime naći i na prijelaznom peharu za 2021. godinu.

Prizor s mora

Nagrade za sudionike

Edukacija o vrstama ribe

Zajednička fotografija

DARIVANJE DJECE PREDŠKOLSKOG UZRASTA POVODOM BOŽIĆNO NOVOGODIŠNJIH PRAZNIKA

2020. godine, pronašli smo modus kako, u skladu sa svim epidemiološkim mjerama, provesti program darivanja prigodnim poklonima naših najmlađih. Isti modus odlučili smo primijeniti i ove godine.

11.12.2021., pripremili smo nešto skromniji, ali ne i manje bitniji, program za nešto više od trideset naših najmlađih susjeda. Nažalost, morali smo odustati od Djeda Božićnjaka u gostima kako bismo bili sigurni da se izbjegne fizički kontakt te dulje zadržavanje na lokaciji ispred HNK Ivana pl. Zajca.

Članovi Vijeća spremni za podjelu poklona

Podjela poklona

PRIORITETI

2019. godine, VMO Luka bilo se odlučilo kako će godišnje predviđena sredstva za Prioritete za 2020. usmjeriti ka postavljanju pilomata (pokretno stupića) u Zagrebačku ulicu ispred broja 7. Zbog objektivnih pandemijskih okolnosti planirana sredstva nisu mogla biti iskorištena u 2020. godini, već su se prebacila na 2021. godinu.

U 2020., sva sredstva za Prioritete gotovo svih Mjesnih odbora na području Grada Rijeke, rebalansom Proračuna, usmjerena su ka pomoći za naše poduzetnike kako bi im se olakšalo razdoblje u kojemu im je bio onemogućen rad.

Projekt je uspješno realiziran u 2021. godini te se nadamo kako će pospješiti u rješavanju povećane količine prometnih i drugih problema s kojima su se suočavali stanari Zagrebačke ulice kućnih brojeva 7, 9, 11, 13 te 15.

Lokacija postave pilomata

POVIJESNA CRTICA

mr. sc. Daina Glavočić

Naši istaknuti susjedi

Listajući povijesne knjige naše Rijeke, članke starih novina, svakojake dokumente, nailazimo na opise života i djela mnogih ljudi vrijednih spomena koji su zadužili povijest Rijeke na raznim poljima svoje djelatnosti: politike, proizvodnje, inovacija, umjetnosti, graditeljstva, pomorstva, bankarstva... Budući da je u našem kvartu Luka smješteno gradsko kazalište Ivana pl. Zajca, jedna od najljepših, najposjećenijih riječkih građevina, bilo je logično da su u prošlim stoljećima njenoj blizini gravitirali ljudi, svojim talentom, profesijom i umjetničkim radom vezani za kazališni život. Stanovali su i živjeli glumci, glazbenici, režiseri, scenografi, pisci, pjesnici, slikari kipari, ali i neki poslovni ljudi vezani uz lučke i pomoračke poslove.

Kazališna tradicija u Rijeci je duga i snažna pa i riječko kazalište nosi ime **Ivana pl. Zajca** (1832.-1914.) velikog hrvatskog skladatelja i dirigenta, po kojem je razdoblje hrvatske glazbe od 1870. do 1916. prozvano njegovim imenom, a rođen je kući u ul. Matijre Gupca 5.

Zajc je već u petoj godini počeo učiti klavir i violinu, a u dvanaestoj skladati (sastavio malu operu Maria Teresa) i javno nastupati. Zajc odlazi 1850.-1855. na Konzervatorij u Milano. Bio je učenik istaknutih talijanskih skladatelja i pedagoga S. Ronchetti-Montevitija, L. Rossija i A. Mazzucata. Vrativši se u Rijeku Zajc radi u Muzičkoj školi i Kazalištu, te u Zbornoj crkvi, dirigira, sklada i svira, te odgaja mlade glazbenike. Početkom 1870. dolazi u Zagreb kao ravnatelj Opere, a preuzima i vodstvo na školi Hrvatskog glazbenog zavoda. Uz veliku aktivnost koju je Zajc pokazao kao dirigent i učitelj, on je u Zagrebu bio skladatelj i napisao gotovo tisuću opusa: opere-Mislav, Ban Leget, Nikola Šubić Zrinjski, Lizinka, Pan Tvardovski, Zlatka, Kraljev hir, Prvi grijeh, Primorka, Galileo Galilej i Armida, -operete, brojne kantate, pjesme i zborovi, koncertantna a komorna djela i radovi sa svih područja glazbenog stvaralaštva. Glavno značenje Ivana pl. Zajca je što je on stvorio hrvatsku operu sa suvremenim repertoarom, a svojim djelovanjem kao učitelj pridonio suzbijanju diletantizma.

Među značajnim glumicama u kvartovkom susjedstvu živjelo nekoliko kazališnih glumica, pjevačica i onih koje su uspjele i na filmu i televiziji, među najranijima su sestre **Gramatica, Irma** (1867.-1962.) i **Emma** (1874.-1965.) One su živjele u kući uz Trnininu ulicu a zbog karijere odselile i uspjele u Italiji. Danas je na toj kući spomen ploča.

Emma Grammatica

Irma i Emma

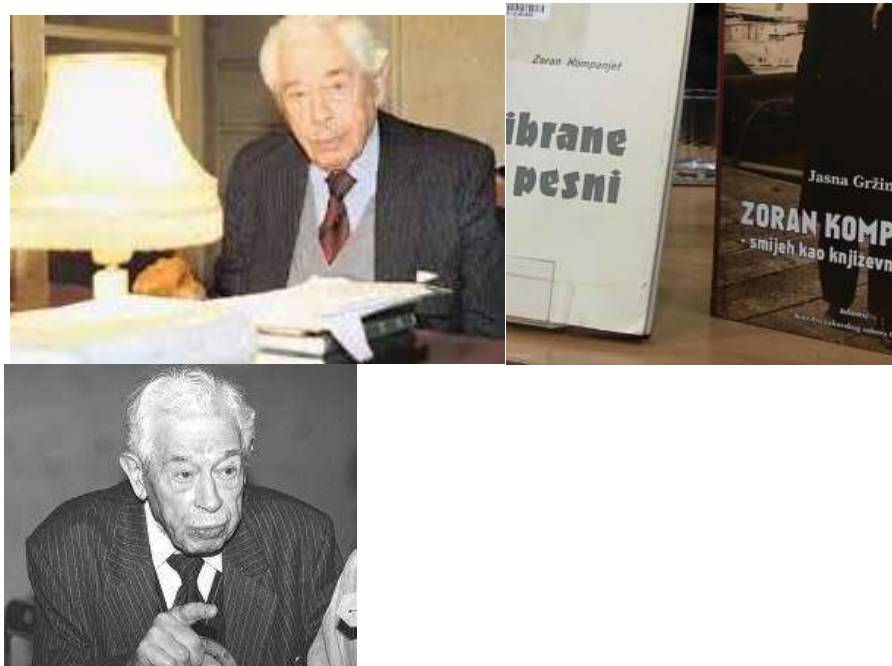
U kazalištu je radio kao glumac ali i redatelj **Anđelko Štimac (1909.-1995.)**. Za glumu se školovao u Zagrebu, a nastupao u kazalištima u Beču, Beogradu, Skoplju i Osijeku. Doselivši nakon II. svjetskog rata u Zagrebačku 9, u riječkom HNK-u ostvario uspješnu glumačku, redateljsku i dramaturšku karijeru nekoliko dramatizacija. Istaknuo se interpretacijom karakternih uloga, ostvario prijevode s njemačkog jezika (F. Schiller, *Don Carlos*) i izvornih dramskih djela, a Glumio je i na filmu. Dobitnik je Nagrade »Vladimir Nazor« za životno djelo 1973. Njegov je sin **Vlado Štimac** ostvario glazbenu karijeru na lokalnoj sceni razvojem poznatih riječkih sastava 1970-ih godina.

Od renomiranih književnika iz iste kuće u Zagrebačkoj 9 treba istaknuti talijansku književnicu **Marisu Madieri (1938. – 1996.)** zabilježenoj i na ploči uz kućni ulaz. Ona je napustila rodnu Rijeku kao djevojčica, u valu poslijeratnog iseljavanja stanovništva što je obilježilo značajan dio njezina književnog stvaralaštva. Među najvrsnije autobiografske stranice riječke iseljeničke književnosti je dnevnički pisana proza *Vodnozeleno* (1987.) iz dane odlaska iz Rijeke i poteškoće s kojima se pridošli susreću u novoj sredini.

U susjednoj kući Zagrebačke 13 živio je **Zoran Kompanjet (1919.-2003.)**, uvaženi hrvatski književnik, doktor prava i sveučilišni profesor, te rektor Sveučilišta u Rijeci 1976–78. Objavljivao je čakavske pjesme, pripovijesti, humoreske, crtice i kozerije (*Kvadri*, 1959; *Sakakoveh nas je*, 1961; *Zibrane pesni*, 1971; *Takvi smo, pa što?*, 1975; *Opasne riječi*, 1989; *Svet bi bil lep*, 1995; *Stare i nove besedi*, 1999), a u riječkome HNK-u 1975. praižvedena mu je komedija *Šete bandjere ili Prevrtljivac*. Prevodio je s

talijanskoga; na liburnijsku je čakavštinu, pod naslovom *Muškardin*, preveo Ruzzanteovu komediju *Mušica*.

U istoj zgradi Zagrebačke 13 živio je **CERIĆ, Viktor**(1894 .1976)., pomorsko-privredni stručnjak i publicist Nakon završetka Nautičke škole u Bakru 1911, plovi kao kormilar i časnik palube na brodovima riječkoga parobrodarskog društva Levante. Za I svjetskog rata u austrougarskoj ratnoj mornarici bio peljar na plovodbenom pravcu Biograd–Split. God. 1916. je poručnika trgovačke mornarice, a 1918. kapetana duge plovidbe. Po završetku rata je na studiju Politehnici u Njemačkoj i na stručnom usavršavanju u Londonu. Bio direktor »Export-importa« u Bakru (1921), zamjenik direktora Zavoda za vanjsku trgovinu u Beogradu (1937), direktor Javnih i slobodnih carinskih skladišta sušačke luke. Bio stručnjak za tranzit, uvoz i izvoz te pravni savjetnik pri Trgovačkoj i obrtničkoj komori u Zagrebu. Prije II svjetskog rata potiče izgradnju bakarske luke, prometno povezivanje Slovenije sa Sušakom izgradnjom željezničke pruge i proširenje sušačke luke čim je znatno utjecao na ubrzanje ekonomskog razvoja Sušaka i Hrvatskog primorja. Tokom drugog svjetskog rata interniran je u talijanskim logorima. Nakon oslobođenja radi na organizaciji vanjske trgovine u Beogradu, rukovodilac je Generalne direkcije za međunarodnu špediciju u Beogradu, pa savjetnik Trgovinske komore u Rijeci, savjetnik u »Transjugu« i generalni direktor. Također vodi kolegije međunarodni promet i špedicija na Višoj školi za vanjsku trgovinu u Beogradu te na višim pomorskim školama u Rijeci i Kotoru. Autor je knjiga

i stručnih članaka iz područja pomorstva, transporta, turizma i međunarodne špedicije. God. 1968. primio Nagradu grada Rijeke za životno djelo.

Na pročelju neoklasicističke palače *Transadrije* u kojoj je radio V.Cerić, riječka je udruga mađarske manjine postavila malu željeznu ploču mađarskom političaru **Gaboru Barossu** za sjećanje na ime i za Rijeku važnog čovjeka: **GÁBOR BAROSS 1848-92 VASMINISZTER**. Prevedeno s mađarskoga znači – željezni ministar po kome je dio današnje Riječke luke nazvan Porto Baroš.

Josip Gorup vitez pl. Slavinjski (1834.-1912.) poznati slovenski poduzetnik, graditelj, političar i veletrgovac i dobrotvor doselio je iz Trsta u Rijeku krajem 19. st. u kojoj je proveo kraj života i dao značajan doprinos poduzetništvu i graditeljskoj baštini Rijeke te neizbrisiv trag u riječkoj arhitekturi i gospodarstvu. Na glavnoj rivi putničke luke, podigao je 1873. luksuzni hotel »Europa« i bivši restoran te cafe Centrale. Gorup je zaslužan i za izgradnju kod Kazališta velike dvojne stambene zgrade koja zaozima cijeli blok u Verdijevoj 9 i 11. Izgradio je i najamnu zgradu na uglu Krešimirove ulice i Podpinjola te Slovenskog doma, građevine koje se odlikuju kvalitetom, izgledom i unutarnjom opremom. grobnica obitelji Gorup, mauzolej što ga je 1882. izradio kipar Ivan Rendić na groblju Kozala, zaštićeno kulturno dobro Republike Hrvatske, a u čiju je zaštitu Grad 2006. utrošio 1,7 milijuna kuna. Predsjednice vijeća slovenske nacionalne manjine za Grad Rijeku, odnosno PGŽ, Dušanke Gržeta i Marjane Mirković te konzula Republike Slovenije u Hrvatskoj Gregora Klemenčiča otkrili su spomen ploču zaslužnom Riječaninu slovenske krvi.

Zvonimir Kamenar (1939.), hrvatski je kipar., stanovao je u Gorupovoj kući u Verdijevoj 11. Diplomirao je na Akademiji likovnih umjetnosti u Zagrebu, sudjelovao na mnogim međunarodnim kiparskim simpozijima: Dubrova – Labin, Reana del Rojale, Italija, Sinjski vrh, Slovenija, Lokve. Dobitnik je otkupne nagrade na natječaju 'Spomenik građanima poginulih u svim ratovima', Opatija, 1996., Nagrade Grada Rijeke, te niza drugih nagrada. Ima status samostalnog umjetnika. Autor je popularnog portreta Janka Polić Kamova na sušačkom mostu.

Vladimir Udatny (1920 – 1972). hrvatski slikar, diplomirao 1949. na Akademiji likovnih umjetnosti u Zagrebu gdje se usavršavao iz grafike kod T. Krizmana i slikarstva kod M. Tartaglie. Od 1952. živio u Rijeci; jedan od osnivača *Riječke grupe* (1961). Slikar brzih stilskih promjena; isprva je radio u duhu postimpresionizma približivši se apstrakciji, potom je bio blizak nadrealističkom i metafizičkomu slikarstvu u kojem se naslućivao hiperrealizam. Objavio je više mapa grafike (*Motivi iz Rijeke*, 1964). Likovne kritike i putopise objavljivao je u dnevnom tisku i stručnim časopisima. Bavio se zidnim slikarstvom, grafičkim oblikovanjem i scenografijom. Stanovao je u Verdijevoj 11.

ZA KRAJ

Ovaj saziv Vijeća mjesnog odbora Luka ulazi u svoju posljednju godinu mandata, ali neće nimalo usporiti svoj tempo rada i to Vam obećajemo!

Nikada prije nismo imali više razloga za zaželiti svima nama uspješniju te manje stresniju sljedeću godinu.

Stoga, dragi naši susjedi, želimo Vam sve najbolje u novoj 2022. godini te da ju provedete u miru i veselju s vašim najmilijima. Također, želimo Vam puno zdravlja i dobrih vijesti.

Živjeli!!

Sa zadovoljstvom,

U ime VMO Luka,

Stefan Mataja Mafrici

Predsjednik VMO Luka